

POHJOIS-POHJANMAAN LIITON
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2019-2021
TALOUSARVIO 2019

LUONNOS

Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelma 2019–2021
Talousarvio 2019

Julkaisija:

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Sepänkatu 20, 90100 Oulu
puhelin 040 685 4000
kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Kotisivu:

www.pohjois-pohjanmaa.fi

Oulu 2018

Kannen kuvat: Arja Hankivaara

Sisältö

1 Maakuntajohtajan katsaus.....	4
2 Pohjois-Pohjanmaan näkymät.....	5
3 Maakunnan johtaminen ja suunnittelu.....	7
4 Strategiset linjaukset ja tavoitteet 2019-2021.....	8
5 Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit 2019-2021.....	11
5.1 Luottamushenkilöhallinto.....	11
5.2 Aluesuunnittelu.....	12
5.3 Aluekehitys.....	17
5.4 Hallinto ja talous.....	19
6 Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma 2020-2021.....	21
6.1 Yleisperustelut.....	21
6.2 Talousarvioasetelma ja sitovuustaso.....	21
6.3 Henkilöstösuunnitelma 2019–2021.....	22
Talousarviotaulukot vuodelle 2019 ja suunnitelma vuosille 2020–2021.....	23
Jäsenkuntien maksusuudet.....	28

1

Maakuntajohtajan katsaus

xx.xx.2018

Pauli Harju
maakuntajohtaja

2 Pohjois-Pohjanmaan näkymät

Väestönkasvu hidastuu edelleen

Vuoden 2017 lopussa Pohjois-Pohjanmaalla oli 411 856 asukasta eli 7,5 prosenttia koko maan väestöstä. Maakunnan väkiluku kasvoi edellisvuodesta noin 700 asukkaalla, mutta kasvu hidastuu jo neljättä vuotta peräkkäin. Kasvun hidastuminen johtuu syntyvyyden alenemisesta sekä kasvaneesta negatiivisesta maassamuutosta. Syntyneiden määrä on laskenut vuosikymmenen alusta noin neljänneksen. Kun samaan aikaan kuolleisuus on lisääntynyt, luonnollinen väestönlisäys on alle puolet vuosikymmenen alun luvuista. Kuntien välisessä nettomuutossa maakunnan muuttotappion kasvava trendi pysähtyi vuonna 2017; muuttotappiota kertyi ennakkotietojen mukaan reilut 1 100 asukasta. Maakunnan positiivinen nettosiirtolaisuus oli noin 740 henkilöä. Nettosiirtolaisuus aleni noin 430 henkilöä, mikä oli suurin yksittäinen muutos maakunnan väestönmuutoksen osatekijöissä vuonna 2017.

Oulun väkiluku oli vuoden 2017 lopussa noin 202 000 asukasta. Kasvua oli noin 1 300 asukasta. Lähes puolet maakunnan asukkaista asuu Oulussa. Pohjois-Pohjanmaan seuduista väkiluku kasvoi Oulun seudulla 1 608 asukkaalla ja Oulunkaarella 99 asukkaalla. Oulun seutukunnan kasvukuntien lisäksi maakunnan kunnista väkilukuaan kykenivät kasvattamaan vain Ii 338 asukkaalla sekä Ylivieska 52 asukkaalla. Vuonna 2017 Pohjois-Pohjanmaa on ikärakenteeltaan maan nuorin maakunta väestön keski-ikä ollessa 39,9 vuotta.

Kunnallisverotilitykset kasvussa

Hailuoto, Liminka, Lumijoki, Muhos, Reisjärvi ja Tyrnävä nostivat veroprosenttiaan vuodelle 2018. Maakunnan 30 kunnasta 19 kunnalla tuloveroprosentti on 21 tai enemmän. Alhaisin tuloveroprosentti on Pyhännällä (19,75 %) ja korkein Reisjärvellä (22,5 %). Vuoden 2018 tammi-elokuun aikaiset tuloverotilitykset olivat kasvussa peräti 26 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Yhteisöveron tilitykset puolestaan laskivat 27 kunnassa samalla ajanjaksolla. Maakunnan kuntien tulo- ja yhteisöverojen yhteenlasketut tilitykset kasvoivat vuoden 2018 tammi-elokuun aikana 26 miljoonaa eu-

roa. Yhteenlasketut tilitykset kasvoivat eniten Limingassa, Hailuodossa, Lumijoella, Tyrnävällä ja Muhoksella. Euro-määräiset verotulot kasvoivat eniten Oulussa, jossa kasvua oli noin 18 miljoonaa euroa. Seitsemässä kunnassa tilitykset laskivat. Suurimmat alenemat tilityksissä oli Pyhäjärvellä, Vaalassa ja Kärsämäellä.

Tammi-elokuussa 2018 tuloverotilitykset olivat kasvussa peräti 26 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Kasvua oli yhteensä noin 30 miljoonaa euroa. Tuloverojen tilitykset kasvoivat euromääräisesti eniten Oulussa, Kempeleessä ja Limingassa. Yhteisöverotilitykset laskivat 27 maakunnan kunnassa samalla ajanjaksolla. Maakunnasta oli alenemista yhteensä yli kolme miljoonaa euroa. Eniten yhteisöverotilitykset olivat laskussa Pyhäjärvellä ja Kalajoella. Kasvua yhteisöverotulojen tilityksiin kohdistui vain Ouluun, Kempeleeseen ja Pyhännälle.

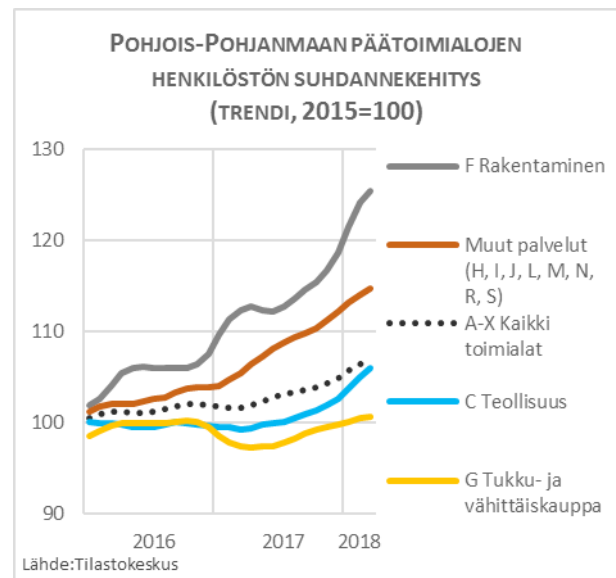
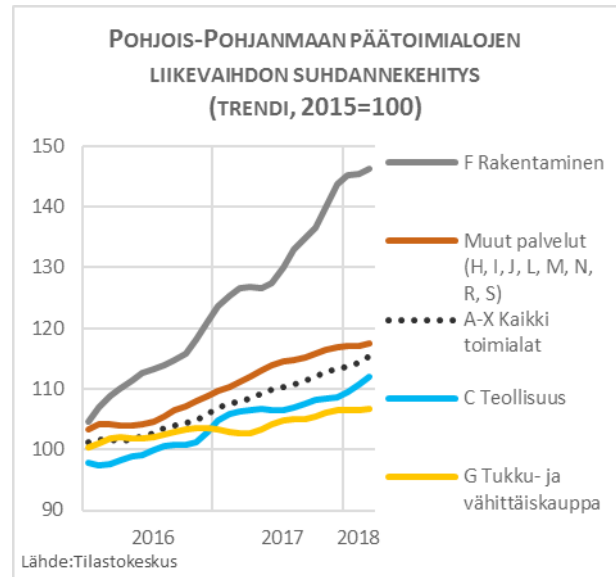
Työllisyyden paraneminen jatkuu

Vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta laski edelleen Pohjois-Pohjanmaalla. Tammi-heinäkuussa 2018 työttömien osuus työvoimasta oli keskimäärin 11,4 prosenttia, kun vastaava luku edellisvuonna oli 13,2 prosenttia. Vuoden 2018 tammi-heinäkuussa työttömiä työnhakijoita oli Pohjois-Pohjanmaalla kuukausittain keskimäärin noin 21 300 henkilöä eli 3 200 vähemmän kuin edellisvuonna. Miehiä oli työttömistä työnhakijoista keskimäärin 55 prosenttia vuoden 2018 tammi-heinäkuun aikana. Sekä nuorten että yli 50-vuotiaiden työttömyyden aleneminen jatkui vuoden 2018 aikana. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli tammi-heinäkuussa 2018 keskimäärin 3 500 henkilöä, mikä on 600 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2018 tammi-heinäkuussa keskimäärin noin 6 700 henkilöä, mikä on noin 900 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien määrän aleneminen kiihtyi alkuvuonna 2018. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita työnhakijoita oli tammi-heinäkuussa 2018 keskimäärin 6 200 henkilöä, missä on vähennystä edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna peräti noin 1 400 henkilöä.

Pohjois-Pohjanmaan toimialat hyvässä vedossa

Pohjois-Pohjanmaan kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto on kasvanut vuodesta 2016 lähtien. Vuonna 2017 liikevaihto kasvoi lähes seitsemän prosenttia edellisvuodesta ja vuoden 2018 alussa liikevaihdon kasvu jatkui. Päätoimialoista rakentamisen liikevaihdon vuosimuutos vuonna 2017 oli yli 16 prosenttia, mutta alkuvuonna 2018 rakentamisen liikevaihdon kasvuvauhti hidastui hivenen. Teollisuuden ja muiden palveluiden liikevaihdon vuosimuutos oli vuonna 2017 noin kahdeksan prosenttia. Vuoden 2018 alussa teollisuuden liikevaihdon kehitys piristyi hienoisen notkahduksen jälkeen, kun taas muut palvelut osoittivat tasaisempaa kasvua. Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto kasvoi hieman yli yhden prosentin verran vuonna 2017 ja kasvu pysyi samalla tasolla vuoden 2018 alussa.

Pohjois-Pohjanmaan kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi kahtena edellisvuonna noin 1,5 prosentin vuosivauhtia, mutta vuoden 2018 alkukuukausina kasvuvauhti oli 4–6 prosenttia. Eniten henkilöstömäärä lisääntyi rakentamisessa: vuonna 2017 noin kahdeksan prosenttia ja alkuvuonna 2018 noin 13 prosenttia. Teollisuudessa henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2018 alussa noin seitsemän prosenttia. Muiden palveluiden henkilöstö kasvoi tasaisesti vuonna 2017 ja alkuvuonna 2018 kasvuvauhdin ollessa noin 6–7 prosenttia. Tukku- ja vähittäiskaupan henkilöstömäärä väheni vuoden 2017 aikana kaksi prosenttia, mutta vuoden 2018 alkukuukausina henkilöstömäärä kääntyi hienoiseen kasvuun.

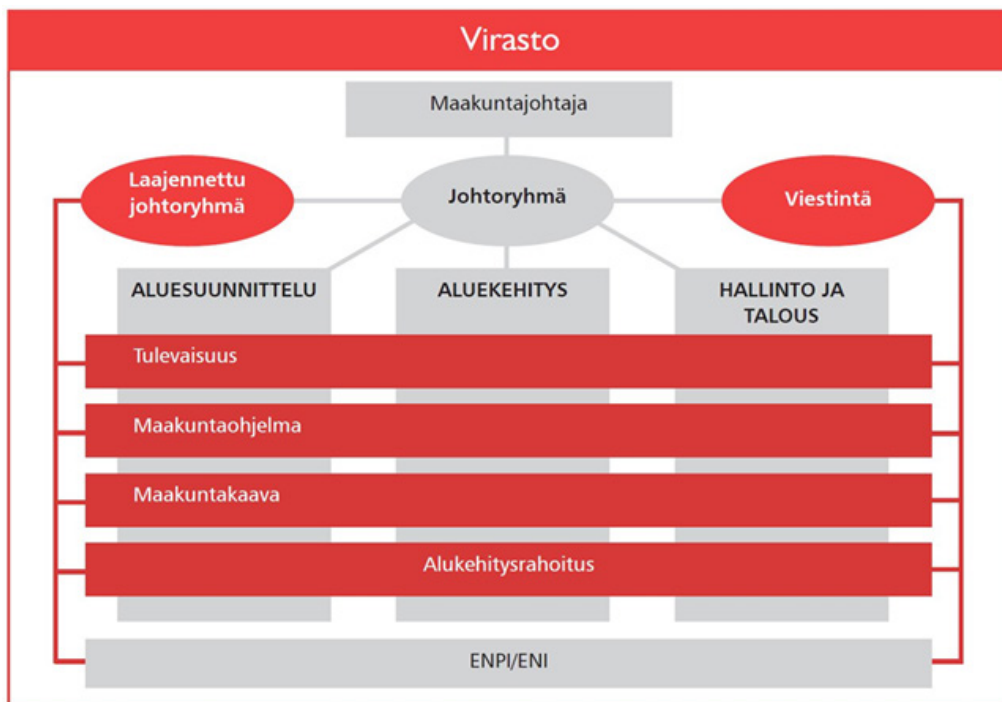
3 Maakunnan johtaminen ja suunnittelu

Maakunnan yhteistoiminnan johtaminen on aluekehitys-lainsäädännön mukaisesti liiton keskeinen tehtävä. Tulok-sellinen kehittäminen ja suunnittelu edellyttävät toimivaa yhteistoiminnan johtamista ja ohjausta. Keskeinen taito on kyky synnyttää luottamusta.

Maakunnan suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtuus-tokausittain laadittava maakuntaohjelma, sitä toteuttava toimeenpanosuunnitelma sekä maakuntakaava. Suunnit-telukokonaisuus perustuu lakiin alueiden kehittämisestä sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin. Maakuntauudistuksen yhteydessä aluekehittäminen sekä alueiden käytön suunnit-telu, toimintatavat ja toimijoiden roolit ovat muutoksessa.

Pohjois-Pohjanmaan liiton virasto on jaettu sisäisen toi-minnan ja budjetoinnin järjestämistä varten kolmeen tulosalueeseen. Organisaation toiminnan keskiössä ovat maakunnan suunnittelujärjestelmään perustuvat liiton ydintehtävät, jotka on organisaatorakenteessa eriytetty ydinprosesseiksi. Lisäksi tulosalueilla toimii sekä pysyviä että tilapäisiä työryhmiä.

Kuntayhtymän toimielimiä ovat perussopimuksen mu-kaiset jäsenkuntien edustajainkokous, maakuntavaltuus-to, maakuntahallitus, tarkastuslautakunta ja maakunnan yhteistyöryhmä. Maakuntavaltuusto voi perustaa muita pysyviä lautakuntia, neuvottelukuntia ja yhteistyöryhmiä. Vakiintuneen käytännön mukaan maakuntahallitus nimeää toimikautensa ajaksi asiantuntijoista koostuvia työryhmiä oman toimintansa tukemiseksi.

4 Strategiset linjaukset ja tavoitteet 2019-2021

Kansainvälisyys, kasvu ja kilpailukyky

Pohjois-Pohjanmaan kasvu ja kilpailukyky kehittyy laajenevissa kansainvälisissä verkostoissa ja kumppanuuksissa. Kansainvälisyys syntyy elinkeinoelämän yhteistyöstä sekä vaikuttamisesta hallinnon ja päätöksenteon eri areenoilla. Kasvuhaluiset ja kansainvälistyvät yritykset, julkiset ja yksityiset investoinnit, osaaminen sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminta luovat puitteet vahvalle kilpailukyvyllä. Pohjois-Pohjanmaan kasvu liittyy talouden, työllisyyden ja viennin vahvistumiseen. Laajalla ja tavoitteellisella aluekehittämisellä sekä kansainvälisillä toiminnoilla tuetaan alueen kasvua ja kilpailukykyä. Samalla edistetään tasapainoisen aluerakenteen muotoutumista ja hyvinvoinnin tasaista jakautumista.

Yritysten alueellisten ja kansainvälisten toimintaympäristöjen kehittäminen ja alueen vahvuuksiin perustuva älykäs erikoistuminen luo määrätietoista ja valintoihin perustuvaa jatkuvuutta elinkeinoelämälle ja kunnille. Maakunnan vahvoja aloja ja uusia avauksia voidaan tukea ja kehittää kansallisilla ja kansainvälisillä rahoituselementeillä sekä tukemalla TKI-ympäristöjä. Kasvua syntyy julkisen, yksityisen sekä kolmannen sektorin yhteistyöllä.

Pohjois-Pohjanmaan vetovoimaisuus vaikuttaa merkittävästi yritysten, investointien, osaavan ja monipuolisen työvoiman sekä tutkimustoimijoiden ja opiskelijoiden sijoittumiseen maakuntaan. Työllisyyden hyvä kehitys pitää turvata sekä kansainvälisen työvoiman saatavuutta ja rekrytointia helpotettava. Teollisuuden kykyä uudistua tuotteissaan ja tuotantotavoissaan tulee edistää kestäväan kehitykseen, vähähiilisyyteen sekä jalostusarvoketjuja parantavaan suuntaan. Työntekemisen muutokset tulee huomioida elinkeinoelämän kehittämistoiminnassa ja koulutuksessa. Maakunnan kasvua ja kilpailukykyä lisäävät tekijät liittyvät positiiviseen työllisyys- ja työpaikkakehitykseen, väestökasvuun, muuttovoittoisuuteen, yrityskannan kasvattamiseen, kansainvälisten investointien ja pääoman lisääntymiseen.

Strategiset tavoitteet

- Pohjois-Pohjanmaan liitto on aktiivinen toimija kansainvälisissä yhteisöissä, kansainvälistyvillä työmarkki-

noilla sekä yritys- ja elinkeinoelämää tukevissa verkostoissa ja hankkeissa.

- Pohjois-Pohjanmaa liitto edistää alueen tunnettavuutta yritystoimintaa tukevana, innovatiivisena ja osaavana maakuntana.
- Pohjois-Pohjanmaan T&K-menot ja -henkilöstö kasvavat.
- Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategia päivitetään.

Vaikuttaminen EU:n 2021–2027 koheesio- politiikan valmisteluun

Pohjois-Pohjanmaan liiton rooli tulee olla vahva valmistautumisessa vuonna 2021 alkavaan uuteen EU-rahoituskauteen sekä koheesio politiikkaan vaikuttamisessa. Rahoituskauden valmistelua tehdään tulevana vuosina sekä kansallisella että EU-tasolla. EU-komissio on hyväksynyt ehdotuksen EU:n seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi vuosiksi 2021–2027 sekä antanut täsmentäviä lainsäädäntöehdotuksia, joilla ohjataan EU:n tulevaisuuden koheesio politiikkaa. Suomen kansallinen ohjelma valmistelu käynnistyy syksyllä 2018. Koheesio politiikan ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Pohjois-Pohjanmaan aluekehittämisen resursseihin. Rakennerahastorahoitus mahdollistaa vahvan ja aktiivisen alue- ja rakennepolitiikan maakunnassa. Rakennerahastoilla tulee olemaan merkittävä rooli alueellisen innovaatiokapasiteetin vahvistamisessa ja uudistamisessa, yritysten toimintaedellytysten kehittämisessä sekä työllisyyden edistämässä. Koheesio politiikan valmistelu edellyttää voimakasta ja osallistuvaa kansainvälistä ja alueellista edunvalvontaa ja koheesio politiikkaan vaikuttamista. Pohjois-Pohjanmaan liitto vaikuttaa sekä kansalliseen että EU-valmisteluun maakunnalle suotuisien linjauksien edistämiseksi. Edunvalvontayhteistyötä tehdään erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Pohjois-Ruotsin ja -Norjan harvaan asuttujen alueiden (NSPA) kanssa.

Strateginen tavoite

- Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu aktiivisesti tulevan rahoituskauden valmisteluun eri edunajamisen tasoilla.

Uudistuva osaaminen ja koulutus

Koulutuksen rakennemuutos on ulottunut kaikkiin koulutusasteisiin ja koulutusaloihin. Järjestäjien yhteistyö turvaa koulutustarjonnan eri puolilla maakuntaa sekä mahdollistaa monipuolisen, uudistuvan ja myös verkkopohjaisen koulutuksen. Maakunnalla on hyvät mahdollisuudet kehittää pohjoisen Suomen ylimaakunnallista yhteistyötä. Pohjois-Suomen korkeakoulut mahdollistavat opiskelun toisessa korkeakoulussa. Sujuvat siirtymiset opintopoluissa tulee turvata ja poikkileikkaavia tutkintorakenteita vahvistaa. Yhteistyötä on tuettava ja laajennettava toiselle asteelle ja asteiden välille. Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää aktiivisesti koulutuksen tasa-arvon toteutumista ja eri-ikäisten kansalaisten digiosaamista.

Pohjois-Pohjanmaalla on suuret nuorisokäluokat ja niiden suhteellinen osuus koko maan nuorisosta kasvaa. Peruskoulun jälkeisten opiskelupaikkojen määrää ei voida supistaa. Koulutusta on oltava saatavilla koko maakunnan alueella tasapainoisesti. Maakunnassa tehdään yhteistyötä ja edunvalvontaa, jotta ammatillisen koulutuksen rahoituskehys vastaa nuorten määrää ja koulutustarvetta. Korkea-asteen aloituspaikkojen on säilyttävä nuorisokäluokkia vastavalla tasolla. Maakunta edistää korkea-asteen vetovoiman lisäämistä.

Koulutuksen on vastattava työelämän tarpeisiin. Tämä edellyttää perus-, erikois-, täydennys- ja lisäkoulutuksen sisältöjen kehittämistä huomioiden uudet palvelurakenteet ja osaamisen tarpeet. Työelämäoppimista tulee uudistaa ja rakentaa uudet opiskelijoiden harjoittelukäytännöt palvelurakenteiden muuttuessa. Tämä edellyttää koulutuksen ja työelämän yhteistyön tiivistämistä.

Viime vuosien leikkaukset ja uudistetut tutkimusrahoituksen rakenteet ovat heikentäneet tutkimustoiminnan kansallisia edellytyksiä. Kansainvälisen rahoituksen hakemisen lisääntyminen on edesauttanut tutkimuksen kansainvälistymistä. Kansainväliset hankkeet eivät kuitenkaan ole pystyneet korvaamaan vähentynyttä tutkimusrahoitusta. Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kansallista rahoitusta on tämän vuoksi lisättävä ja kohdistettava koko korkeakoulukentälle. Pelkkä tutkimustoiminta ei muuttuvassa toimintaympäristössä riitä. Innovaatiotoimintaa tukevien rakenteiden tukemista, kuten tutkimuksen hyödyntämistä, on kehitettävä.

Strategiset tavoitteet

- Pohjois-Pohjanmaan liitto tukee koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ja sen kehittämistä.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto tekee työtä maakunnan koulutuksen resurssien ja laadun lisäämiseksi sekä koulutuksen saavutettavuuden varmistamiseksi.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii tutkimusrahoituksen lisäämiseksi.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää yrittäjyyskasvatuksen strategian ja toimintaohjelman 2016–2020 toimeenpanoa.

Saavutettavuus kilpailukyvyyn edellytyksenä

Maakunnan saavutettavuuden ja kilpailukyvyyn parantamiseksi tavoitteena on alueellisella vaikuttamisella ja kehittämistoiminnalla varmistaa tärkeiden infrastruktuurihankkeiden toteuttaminen osana Euroopan laajuista TEN-T- ja kansallista liikennepolitiikkaa. Tavoitteena on hyödyntää Verkkojen väline (CEF) -rahoitusta. Euroopan laajuisen TEN-T-liikenneverkon ydinkäytäviä on ehdotettu jatkettavaksi pohjoiseen. Suomen päärata ja valtatie 4 ovat mukana esityksessä osana liikenneverkon laajennusta. North Sea-Baltic -ydinkäytävän laajennus kattaisi Suomen rataverkosta pääradan ja Oulu–Tornio-radan ja liittäisi ne Luulajan kautta Pohjois-Ruotsiin. Ydinverkkokäytävien laajennus tarkoittaa, että ne tunnustetaan tärkeimmiksi liikennejärjestelmien kehittämiseksi ja niille ohjataan pääosa rahoituksesta. Maakuntaliitto seuraa ja edistää hankkeen toteutumista. On tärkeää saada sekä Oulu-Raahen satama että Oulun lentokenttä TEN-T-ydinverkkoon.

Aluerakennetta ja liikennejärjestelmää kehitetään tavoitteena Oulun kaupunkiseudun ja koko maakunnan tasapainoisen kehitys sekä kuntarajoista riippumaton, tasapainoinen palvelurakenne, joka ottaa huomioon maakunnan erikoistuneet alueet ja ylimaakunnalliset kehittämisvyöhykkeet. Tavoitteena on liikennejärjestelmän kannalta keskeisten iso- ja infrahankkeiden konkretisointi ja korjausvelan vähentäminen. Maakunnallinen liikennejärjestelmätyö on vahvasti sidoksissa alueidenkäytön suunnitteluun. Pohjois-Pohjanmaan saavutettavuuden kehittämisen yksi keskeinen edellytys on kaikille avoin ja koko maakunnan kattava valokuituverkko. Maakuntaohjelman laajakaistatavoitteiden saavuttamiseksi jatketaan pitkäjänteistä työtä koko maakunnan valokuituverkkoyhteyksien puolesta.

Strategiset tavoitteet

- Liikennejärjestelmän kehittäminen alueellisen saavutettavuuden ja kilpailukyvyyn parantamiseksi.
- Oulun lentoaseman ja sen liikenneyhteyksien kehittäminen kansallisena ja kansainvälisenä kauttakulkuasemanä ja kv-liikenteen kehittäminen.
- Digitalisaation edistäminen saavutettavuuden välineenä.
- Sähköisten palveluiden saavutettavuus ja digiosaamisen kehittäminen.

Rakenteellisiin muutoksiin valmistautuminen

Suunnittelukaudelle ajoittuvan maakunta- ja sote-uudistuksen tavoitteena on Suomen suurin hallinnon ja toimintatapojen uudistus. Sen mukaisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen sekä useita alueellisia tehtäviä suunnitellaan siirtyvän maakuntien pohjalle muodostettaville itsehallintoalueille. Maakuntaliitolla on ollut keskeinen rooli maakunta- ja sote-uudistuksen alueellisessa valmistelussa. Sille on kuulunut myös uudistuksen koordinoitavastuu kevästä 2016 lähtien jatkuen vielä vuodelle 2018 laki-

valmistelun pitkittymisen vuoksi. Tämän hetkisten tietojen mukaan lakipaketin hyväksymiskäsittely eduskunnassa on syksyn 2018 aikana: Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021 alkaen. Maakuntaliiton koordinaatiostuu uudistuksen osalta loppuu uuden maakunnan perustamisen myötä ja maakuntaliiton rooli uudistuksessa muuttuu. Maakunta- ja sote-uudistus muuttaa myös kuntien roolia ja toimintatapoja. Maakuntaliiton rooli kuntien elinvoiman toimintaedellytysten kehittämisessä on tärkeä.

Strategiset tavoitteet

- Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii kuntayhtymämallilla edelleen, mutta varautuu kuntayhtymän toiminnan lakkautumiseen uuden maakunnan toiminnan käynnistyessä.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu omalta osaltaan uuden maakunnan perustamiseen liittyviin suunnittelu- ja valmistelutehtäviin sekä toimii tarvittaessa hallinnoijana maakunnallisissa kehittämissankkeissa.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu kuntien kehittämiseen elinvoiman ja asukkaiden elämän edellytysten mahdollistajana huomioiden tulevaisuuden kunnan toimintaedellytykset.

Hyvinvointi ja kulttuuri maakunnan vetovoimatekijänä

Hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointijohtaminen vaikuttaa monin tavoin maakunnan ja kuntien toimintaan sekä asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointiin. Pohjois-Pohjanmaalla hyte-ekosysteemi perustuu tiiviiseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen, jolla luodaan asukkaille sellaista hyvinvointia, jota yksittäiset toimijat eivät yksinään pysty luomaan.

Kulttuuriarvot sisältävät arvokkaaksi määritellyt kulttuuriympäristöt: maisemat, rakennetun ympäristön ja arkeologisen perinnön. Arvoihin luetaan myös aineeton kulttuuri-perintö. Oikein hyödynnettynä ne lisäävät omaleimaisuutta, ovat merkittävä tekijä alueen identiteetin, vetovoiman ja viihtyisyyden kehittämisessä sekä elinkeinoelämän kilpailukyvyyn lisäämisessä. Pohjois-Pohjanmaalla on tehty pitkäjänteistä työtä kulttuuriarvojen määrittämisessä. Suunnittelukaudella jatketaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tunnistettujen arvojen säilyttämistä ja tunnetuksi tekemistä sekä luodaan edellytyksiä niiden monipuoliselle hyödyntämiselle eri alojen toiminnassa ja kehittämistyössä.

Pohjois-Pohjanmaa on perinteikäs, vireä ja monipuolinen kulttuurimaakunta. Yhteistyöllä luodaan edellytyksiä luovan toiminnan kansalliselle ja kansainväliselle kehittämiselle sekä kulttuuri- ja taidetoiminnan saatavuuden parantamiselle. Suunnittelukaudella keskitytään vahvistamaan taiteen ja kulttuurin roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä. Luovat alat tukevat maakunnan positiivista ja uudistuvaa työllisyysrakennetta. Tällä on myös kerrannaisvaikutuksia alueen veto- ja pitovoimaan, hyvinvointiin ja muiden toimialojen kuten matkailun sisältöjen monipuolistumiseen.

Luovan talouden toimintaympäristön kehittämistä jatketaan. Oulun kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa vuodeksi 2026. Hanke on koko maakunnan yhteinen ponnistus ja toteutuessaan se vahvistaa koko maakunnan tunnettuutta, vetovoimaa, imagoa, elinkeinoelämää ja aluetaloutta.

Strategiset tavoitteet

- Pohjois-Pohjanmaan liitto tukee ja kehittää kuntien ja kuntayhteisöjen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto on vahva kumppani maakunnan kulttuuriarvojen vaalijana ja kulttuurin uusiutumisen edistäjänä.
- Maakunnan luova talous tunnustetaan kilpailutekijänä, vetovoimaisuutena sekä hyvänä elämänlaatuna.

5 Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit 2019-2021

5.1 Luottamushenkilöhallinto

Pohjois-Pohjanmaan liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, joka päättää liiton toiminnan tavoitteista ja taloudesta sekä keskeisimmistä liiton toimintaa ohjaavista ohjelmista ja suunnitelmista. Vuonna 2019 maakuntavaltuusto kokoontuu 2 kertaa.

Maakuntahallitus vastaa liiton käytännön toiminnasta ja hallinnosta sekä toteuttaa valtuuston aluekehitystyölle, alueidenkäytön suunnittelulle ja edunvalvonnalle asettamia tavoitteita. Maakuntahallitus osallistuu tiiviisti maakuntakaavoitusta, maakunnan kehittämistä ja edunvalvontaa koskevien asioiden valmisteluun kaikissa käsittelyvaiheissa. Maakuntahallitus kokoontuu 10–12 kertaa vuonna 2019. Maakuntauudistuksen eteneminen ja toteutuminen vaikuttaa maakuntahallituksen kokousten määrään.

Tarkastuslautakunta suorittaa liiton toiminnan ja talouden tarkastuksen toimintasuunnitelmansa pohjalta. Tarkastuslautakunnan ydintehtävinä on seurata kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja tilintarkastusprosessin etenemistä. Tarkastuslautakunta pitää vuonna 2019 viisi kokousta, ellei erityistä tarvetta ylimääräisille kokouksille ilmene.

Vuonna 2019 toimintaansa jatkavat maakuntahallituksen nimeämät toimi- ja neuvottelukunnat sekä yhteistyöryhmät: matkailun kehittämistoimikunta, hyvinvoinnin yhteistyöryhmä, koulutuksen- ja tutkimuksen yhteistyöryhmä, energia-alan neuvottelukunta, järjestöneuvottelukunta, maakuntakaavoituksen neuvottelukunta ja kunta-asioiden yhteistyöryhmä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto organisoii aluekehityslain mukaisen ja maakuntahallituksen asettaman maakunnan yhteis-

työryhmän (MYR) toiminnan ohjelmakaudella 2014–2020. Yhteistyöryhmän tehtävänä on yhteen sovittaa aluekehitystoimintoja ja suunnata aluekehitysvaroja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman avulla maakunnan kehityksen kannalta järkevästi. Yhteistyöryhmän kustannukset katetaan pääsääntöisesti Euroopan aluekehitysrahaston teknisestä tuesta. Vuosittain pidetään 4–6 kokousta. Maakuntajohtaja toimii yhteistyöryhmän esittelijänä ja yhteistyöryhmän sihteeristön puheenjohtajana. Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa kokousjärjestelyistä ja tiedotuksesta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa maakuntauudistuksen esivalmistelutyön organisoinnista siihen saakka, kunnes uudet maakunnat on lakisääteisesti perustettu. Esivalmisteluvaiheen aikana kokoontuvat maakuntauudistuksen laaja ja suppea seurantaryhmä, jotka ovat esivalmistelussa mukana olevia luottamustoimielimiä. Maakuntien perustamisen jälkeen toimintansa aloittavan väliaikaisen valmistelutoimielimen asettaa maakuntahallitus, mikäli lakiehdotukset toteutuvat.

Pohjois-Pohjanmaan liiton yhtenä ydintavoitteena on maakuntahengen vahvistaminen. Osana tätä tehtävää liitto on perinteisesti järjestänyt maakunnan keskeisille toimijoille ja yhteistyötahoille vuosittain loppiaisvastaanoton, jonka yhteydessä jaetaan Pohjois-Pohjanmaa-palkinto.

Vuoden 2019 luottamushenkilöiden edustusvaroilla kateetaan mm. loppiaisvastaanoton, kansainvälisen naisten päivän vastaanoton sekä maakuntapäivien kulut. Ylimääräisinä luottamushenkilökuluina huomioidaan maakuntauudistukseen liittyvän suppean seurantaryhmän kokouskustannukset. Lisäksi varaudutaan yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettäviin ajankohtaisiin seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin.

5.2 Aluesuunnittelu

Aluesuunnittelun tulosalueen ydintehtävä on tuottaa maakunnan kehittämistä ohjaavat suunnitelmat ja strategiat sekä edistää niiden toteutumista mm. kuntakaavoituksen, hanketoiminnan ja ennakoivan edunvalvonnan avulla. Aluesuunnittelun toiminnan läpileikkaavat ydinprosessit ovat tulevaisuus, maakuntaohjelma ja maakuntakaava. Sisäinen mittari kuvaa Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintaa toimintavuonna ja ulkoinen mittari toiminnan alueellista vaikuttavuutta.

Tulevaisuus

Tietotuotanto ja tiedon analyysin syventäminen

Pohjois-Pohjanmaan liiton tietotuotanto perustuu säännölliseen tiedonhankintaan ja analysointiin. Pohjois-Pohjanmaan elinkeinoklustereiden tilannetta peilaava suhdanneraportti kootaan kaksi kertaa vuodessa. Raportin sisältöä uudistetaan ja jakelua pyritään laajentamaan. Analysoitua ja eri lähteistä saatua tietoa voidaan käyttää myös maakuntauudistuksen valmistelun yhteydessä. Ennakointityökalu Tutkan kehittämistä tullaan jatkamaan.

Mittarit:

- julkaistut suhdanneraportit
- tietojohtamisen vahvistuminen päätöksenteossa, aluekehityksessä ja -suunnittelussa.

Koulutuksen ja tutkimuksen koordinointi

Koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmän kokoonpano on täydentynyt vastaamaan kattavasti koulutuskenttää. Tavoitteena on edistää koulutusjärjestäjien yhteistyötä siten, että koulutuspaikat jakaantuvat tasapuolisesti ja varmistaa, että kasvavaan maakuntaan saadaan lisää koulutusresursseja. Koulutuksen edunvalvonnan keskeinen väline on valtion ja maakunnan välinen aluekehityskeskustelu.

Mittari:

- toimijoiden välisen yhteistyön tiivistyminen.

Ennakoinnin näkökulman laajentaminen

Liittojen ennakoinnin perustana on ollut koulutustarpeen ennakointi. Maakuntauudistuksen yhteydessä on tullut tarve ennakoinnin laajentamiseen ja syventämiseen. Ennakoinnissa tullaan jatkamaan Sitran kanssa vuonna 2018 aloitettua tiiviimpää yhteistyötä maakunnan tulevaisuuden edellytysten ja kasvun ideoinnissa. Koulutuksen järjestäjien ja tutkimuslaitosten kanssa jatketaan koulutustarjonnan tulevaisuuden tarpeiden ja katvealueiden tarkastelua.

Mittari:

- sidosryhmäyhteistyön tiivistyminen.

Yhteistyöhankkeet

InDemand

Kansainvälinen inDemand-hanke jatkuu suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2019 alussa päätetään neljän terveydenhuollon pilotin toteutus, jonka jälkeen avataan uusien pilottien haku yhdessä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Hakemuksissa yritykset esittävät ratkaisuja Oulun yliopistollisen sairaalan kehittämistarpeisiin. Valitut yritykset kehittävät sovelluksiaan OYS:n terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Alueellisen verkoston muodostavat Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, BusinessOulu, Oulun yliopisto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto. Vastaavat alueelliset toteutukset tehdään Murciassa Espanjassa ja Pariisiin alueella Ranskassa. Hankkeen koordinaattori on TicBioMed Espanjasta.

Yrittäjyyskasvatuksen hanke

Pohjois-Pohjanmaan yrittäjyyskasvatuksen strategiaa ja toimintaohjelmaa vuosille 2016–2020 on toteutettu kolmen vuoden ajan. Vuonna 2019 tavoitteena on aloittaa uusi hanke, johon yritykset kiinnittyvät entistä tiiviimmin mukaan. Koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmä toimii hankkeen strategiaryhmänä.

Mittari:

- hankkeiden toteuttaminen ja raportointi hankesuunnitelmien mukaisesti.

Maakuntaohjelma

Maakuntaohjelman toimeenpanon edistäminen ja seuranta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2018–2021 toimeenpanoon sisältyy yhteistyötä ja kumppanuutta, jossa kullakin toimijalla on oma merkittävä roolinsa. Maakuntaohjelman tavoitteille on asetettu mittarit ja tulostavoitteet. Tavoitteiden toteutumista, toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia seurataan sekä laadullisesti että määrällisesti. Käytössä olevaa maakuntaohjelman toimeenpanoprosessia kehitetään vastaamaan aluekehittämisen tilannekuvaa ja ALKE-keskustelua.

Mittarit

- maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman laatiminen
- tavoitteellinen yhteistyö maakuntaohjelman toimeenpanoon osallistuvien tahojen kesken.

Luonnonvaratoimialan toimintaympäristön kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaalla biotalous on merkittävä osa elinkeinotoimintaa. Uusiutuvien luonnonvarojen tuotannon ja jalostuksen, aineellisen biotalouden osuus aluetaloudesta on suuri. Kun mukaan luetaan matkailu, luonnonvirkis-

tyskäyttö ja ekosysteemipalvelut aineettomine hyötyineen, merkitys kasvaa edelleen. Keskeisiä biotalouden sektoreita ovat mekaaninen ja kemiallinen metsäteollisuus, maa- ja metsätalous sekä elintarviketeollisuus. Maakunnassa energiateollisuus perustuu vahvasti biomassojen ja uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämiseen. Lisäksi mineraalisia luonnonvaroja hyödyntävässä kaivannaisalassa on kehittämispotentiaalia.

Biotalous ja laajemmin kiertotalous liittyy globaalisti korkea odotusarvo. Monet biotalouden osa-alueet kasvavat nopeasti. Luonnonvaratoimialan investointien edistäminen sekä osaamisen kehittäminen yli toimialarajojen on tärkeää kansainvälisen kilpailukykyyn saavuttamisessa. Bio- ja kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä tuotannon jalostusasteen nosto luovat mahdollisuuksia alan elinkeinotoiminnalle. Luonnonvaratoimialan maakunnallista yhteistyötä kehitetään sekä aktivoidaan kansallista ja kansainvälistä verkostotoimintaa.

Mittarit:

- toteutetut verkostoitumistoimenpiteet
- maakunnan näkyvyys bio- ja kiertotalouden mallimaakuntana ja vähähiilisen talouden edistäjänä, luonnonvara-alan verkoston linkittyminen kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin.

Pohjois-Pohjanmaan matkailuelinkeinon kehittämisstrategian toteuttaminen

Matkailuelinkeinon kehittämistyötä jatketaan Pohjois-Pohjanmaan matkailuelinkeinon kehittämisstrategiassa linjattujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategian mukaiset painopisteet ovat matkailukeskusten ja kärkituotteiden kehittäminen, saavutettavuuden parantaminen, alueellinen imago- ja markkinointityö sekä matkailuelinkeinon tutkimus ja koulutus. Yhteistyötä tehdään matkailuyhdistysten ja kehitysorganisaatioiden sekä yritysten ja koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kanssa. Keskeisiä välineitä ovat matkailun kehittämistoimikunnan toiminta, laajapohjaiset kehittämishankkeet ja tilaisuudet.

Mittarit:

- matkailuparlamentin järjestäminen
- positiivinen kehitys rekisteröityjen yöpymisten, matkailuklusterin liikevaihdon ja henkilöstömäärän sekä lentoliikenteen matkustajien määrän osalta.

Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiastrategian uudistaminen

Pohjois-Pohjanmaan ilmasto- ja energiastrategioissa vuosina 2011–2012 esitetyt tavoitteet ovat toteutuneet monelta osin. Erityisesti voimakkaassa muutostilassa ollut energia- toimiala on edennyt tavoiteltuun suuntaan. Toimintaympäristössä, muun muassa EU- ja kansallisen tason ilmasto- ja energiapolitiikassa, on tapahtunut merkittäviä muutoksia.

EU:n koheesiopolitiikka 2021+ ja vähähiilisyteen liittyvät tavoitteet edellyttävät alueella vuoropuhelua ja varautumista, jotta tulevat rahoitusmahdollisuudet voidaan hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

Pohjois-Pohjanmaalla on saatu viime vuosina hyviä kokemuksia kuntien omaehtoisesta ilmastotyöstä, mutta vähähiilisen maakunnan rakentamiseen liittyvää toimintaa ja sen vaikuttavuutta on tärkeää lisätä. Kuntien ja muiden toimijoiden verkostoitumista ja yhteistyötä on edelleen tiivistettävä sekä alueellisesti, kansallisesti että kansainvälisesti.

Vuoden 2019 aikana käynnistettävän hankkeen tavoitteena on uudistaa alueen ilmasto- ja energiatavoitteet. Ajanmukaistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi strategiatyössä tarkastellaan vähähiilisen talouden kehittämistä ja luodaan tiekartta toimenpiteistä.

Mittarit:

- uudistetut ilmasto- ja energiatavoitteet sekä vähähiilisen talouden tiekartta
- hankkeiden määrä ja vaikuttavuus, yhteistyöyritysten määrä sekä tukevien yhteistyörakenteiden syntyminen.

Kuntien hyvinvointityön edistäminen

Kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on keskeinen. Lähtökohdat ovat hyvät, sillä hyvinvoinnin yhteistyötä on tehty maakunnassa pitkään. Kunnille on tarjottu tukitoimia, kehitetty verkostoyhteistyötä ja viestintää sekä jalkautettu hyviä käytäntöjä. Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa on jatkettu hyvinvointia edistävää yhteistyötä ja kuntien hyte-työn tukemista. Maakunnallisen kulttuurihyvinvointityön ja alan osaamisen kehittämistä jatketaan. Hyvinvoinnin yhteistyöryhmä ohjaa toimintaa. Riippumatta maakuntauudistuksen etenemisestä turvataan kuntien hyte-työn tuki ja kehittäminen suunnittelukaudella.

Mittarit:

- yhteistyön koordinointi ja kehittäminen, hyvinvointi-foorumien järjestäminen
- pohjoispohjalaisten kokemuksellisen hyvinvoinnin parantaminen.

Maakunnan ja järjestöjen yhteistoiminnan kehittäminen

Järjestöneuvottelukunta edustaa laajasti Pohjois-Pohjanmaalla toimivia järjestöjä sekä toimii viestinviejänä maakunnan ja kansalaisten välillä. Suunnittelukaudella tavoitteena on huolehtia järjestöjen osallistumisesta maakunnan aluekehitystyöhön, järjestötoiminnan näkyväksi ja tunnetuksi tekeminen, kansalaisten ja järjestöjen osallistumismahdollisuuksien edistäminen sekä järjestöjen välisen, järjestöjen ja julkisen sektorin välisen sekä järjestöjen ja elinkeinoelämän välisen yhteistyön edistäminen.

Mittari:

- toimivien järjestöyhteistyön rakenteiden ja toimintatapojen kehittyminen.

Ympäristön vetovoiman kehittäminen

Iijoen kehittäminen

Iijokea kehitetään Iijoen vaelluskalakärkihankkeen avulla. Pohjois-Pohjanmaan liiton osuus hankkeesta kestää vuoden 2019 syksyyn asti. Toimintavuonna hankkeessa toteutetaan pienpoikasistutuksia ja nousukalojen ylisiirtoja sekä rakennetaan smolttien ohjausrakenne Haapakoskelle. Lisäksi Raasakan voimalaitospadon kalatien rakentaminen kuuluu kärkihankkekokonaisuuteen. Kalatierakentamista hallinnoi PVO-Vesivoima Oy.

Mittarit:

- smolttien ohjausrakenteen rakentaminen ja käyttöön-otto Haapakoskella, pienpoikasten istutusohjelman toteutus, Raasakan voimalaitospadon kalatien rakentamisen aloittaminen
- Iijoen vaelluskalakantojen kehittyminen positiiviseen suuntaan, Iijoen tunnettuuden lisääntyminen maakunnassa ja maakunnan ulkopuolella.

Luonnon virkistyskäytön kehittäminen maakunnallisella yhteistyöllä

Pohjois-Pohjanmaan luonto tarjoaa asukkaille ja matkailijoille terveyttä, elämyksiä ja hyvinvointia. Maakuntaohjelman 2018–2021 mukaan huomiota kiinnitetään luonnon virkistyskäytön ja ulkoilun olosuhteiden parantamiseen taajamissa ja niiden lähialueilla. Kansallispuistot ja muut vetovoimaiset luontokohteet sijaitsevat usein etäällä, minkä vuoksi tarvitaan panostusta lähiluonnon laadun, saavutettavuuden ja palveluiden parantamiseen. Vuonna 2019 laaditaan esiselvitys luonnon virkistyskäytöstä Pohjois-Pohjanmaalla. Tavoitteena on selvittää yhteistyössä sidosryhmien kanssa palvelujen nykytila ja tarve maakunnalliselle kehittämis-yhteistyölle.

Mittarit:

- verkostoitumistoimenpiteet, esiselvityksen laadinta
- maakunnan luontoperusteisen vetovoiman sekä asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden parantuminen.

Arvokkaat kulttuuri- ja luontoympäristöt tunnetuksi

Pohjois-Pohjanmaan rakennetut ympäristöt ovat parhaimmillaan moni-ilmeisiä ja ajallisesti kerroksellisia kertoen pitkästä paikallishistoriasta ja pohjoisessa elämisen edellytyksistä. Ne herättävät mielenkiintoa ja edellyttävät paikallisten tarinoiden ja tietojen esiin nostamista. Vuosien 2013–2018 päivätysinventoinnin pohjalta laadittujen julkaisujen tekeminen jatkuu. Julkaisusarjaan kuuluu kuusi osaa, jotka ilmestyvät sähköisessä muodossa vuosina 2018–2020. Maailmanperintökohteiden kansalliselle aielistalle esitettyihin kokonaisuuksiin (Oulangan–Paanajärven alue, Limingan-

lahti–Perämeren aapasoiden syntysija ja Oulujoen vesistön voimalaitosarkkitehtuuri) liittyvää selvitys- ja yhteistyötä jatketaan.

Mittarit:

- Vesivoiman kulttuuriperintö – kyläillat -hanke toteutettu, Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 -raporttisarja ilmestynyt
- Pohjois-Pohjanmaan arvokkaiden kulttuuriympäristöjen hyödyntäminen matkailukohteina, tapahtumapaikkoina ja vetovoimatekijänä.

Maakuntakaava

Maakuntakaavojen toimeenpano ja seuranta sekä maakuntakaavoituksen tulevaisuuden valmistelu

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen uudistaminen temaattisen vaihekaavoituksen periaatteella hyväksyttiin viimeisen, kolmannen vaiheen osalta kesäkuussa 2018. Hyväksymispäätöksestä tehtiin kahdeksan valitusta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Uudistuksen jälkeen Pohjois-Pohjanmaalla on voimassa kolme vaihemaakuntakaavaa ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Kaavakokonaisuuden tulkinnan helpottamiseksi vaihekaavoista laaditaan epävirallinen, oikeusvaikutukseton yhdistelmäkartta sekä tiivistelmät kaavamerkinnöistä, -määräyksistä ja -selostuksista. Aiemmat kaksi vaihemaakuntakaavaa viimeistellään julkaisukelpoisiksi.

Suunnittelukauden aikana käynnistetään maakunnallinen aluerakennetyö. Työssä laaditaan esiselvitys ja määritetään työhön sisältyvät teemat. Työllä valmistellaan strategisen kokonaisuusmaakuntakaavan laatimista.

Liitto osallistuu aktiivisesti maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistukseen, maakuntaudistuksen valmisteluun sekä maakunnan liikennejärjestelmätyöhön. Lakiuudistus määrittää maakuntakaavan juridisen aseman. Kokonaisuudistuksen tämän hetkinen aikataulu ajoittuu vuosille 2017–2021. Uudelle maakunnalle siirtyy velvollisuus kerätä tarkempaa ylläpidettävää tietoa kunnista. Tämä edellyttää keskustelua tallennusvälineistä ja julkistamistavoista. Maakunnan tulevaisuuden mahdollisuuksiin liittyy myös päivittyvän aineiston ylläpito suhteessa digitalisoituvan yhteiskunnan mahdollisuuksiin.

Liitto kutsuu koolle jäsenkuntien maankäytön asiantuntijoista koostuvan maakuntakaavoituksen neuvottelukunnan 2–3 kertaa vuodessa. Kuntakaavoituksen ohjaukseen ja seurantaan osallistutaan viranomaisneuvotteluiden, lausuntomenettelyn ja liikennejärjestelmäsuunnittelun kautta.

Paikkatietoja hyödynnetään monipuolisesti suunnittelussa, vuorovaikutuksessa ja edunvalvonnassa sekä haetaan sopivaa ratkaisua paikkatietomateriaalin jakamiseen sidosryhmille palvelurajapintojen kautta. INSPIRE-direktiivin mukaisesti lainvoimaiset kaavat saatetaan yhteiskäyttöön ja valtakunnalliseen paikkatietoportaaliin. Paikkatietoyhteis-

työtä jatketaan muiden maakuntien ja toimijoiden kanssa sekä alueellisesti huomioiden myös maakuntaudistuksen eteneminen. Lisäksi valmistaudutaan direktiivin sekä paikkatietolain kiristymiin vaatimuksiin.

Mittarit:

- maakuntakaavan toimeenpano ja seuranta, aluerakennetyön esiselvitystyö, maakuntakaavojen koosteen laadittaminen
- jäsenkuntayhteistyö, maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen osallistuminen
- INSPIRE-direktiivin asettamiin velvoitteisiin vastaaminen.

Liikennejärjestelmää kehitetään alueellisen saavutettavuuden ja kilpailukykyyn parantamiseksi

Liikennejärjestelmäsuunnittelu

Maakunnallinen liikennejärjestelmätyö on nykyisen lainsäädännön mukaan tiukasti sidoksissa alueidenkäytön suunnitteluun ja maakuntakaavoitukseen. Vuonna 2018 aloitetun Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:n laatimista jatketaan yhdessä maakunnan toimijoiden kanssa. Työssä tarkastellaan maakunnallista liikennejärjestelmää maakuntaohjelman ja Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian tavoitteiden pohjalta, analysoidaan maankäytön ja liikenteen kehityskulut sekä muutostekijöiden vaikutukset liikennejärjestelmään ja laaditaan toimenpideohjelma liikennejärjestelmän kehittämistä varten. Liikennejärjestelmäsuunnitelman ohessa tehtävillä taustaselvityksillä valmistaudutaan tulevaisuuden liikenneinfran kehittämistarpeisiin sekä ohjataan maankäytön ja liikenteen yhteensovittamista. Työtä ohjaa kuntien ja valtion viranomaisista sekä elinkeinoelämän edustajista koostuva Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäryhmä.

Mittarit:

- Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman 2040 valmistuminen
- liikennejärjestelmäsuunnittelun kehittyminen vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä.

Alueelliset liikenteen kehittämistehtävät

Oulun kaupunkiseudun MALPE-sopimuksen 2016–2019 mukaisesti toteutetaan maankäytön, asumisen ja liikenteen sekä palveluiden ja elinkeinojen kehittämistoimia. Alueelliset sopimusosapuolet ovat Oulun kaupunkiseudun kunnat, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Aiesopimuksen sisältöä ohjaavat keskeiset maakunnalliset ja seudulliset suunnitelmat sekä laadittu Oulun kaupunkiseudun rakennemalli.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on aktiivisesti mukana ylimaakunnallisten kehittämisvyöhykkeiden toiminnassa. Painopiste on liikenneväylien edunvalvonnassa ja kehittämis-

hankkeiden toteuttamisessa.

Mittarit:

- Oulun kaupunkiseudulla MALPE-sopimuksen toimenpiteiden toteuttaminen
- osallistuminen ylimaakunnallisten kehittämisvyöhykkeiden toimintaan ja konkreettisten osahankkeiden toimeenpanemiseen kehittämisvyöhykkeiden tavoitteiden toteuttamiseksi.

Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittäminen

Pohjois-Suomen kehittyvä lentoliikenne -hanke pohjautuu Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian sekä Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishankkeen esiin nostamiin kehittämiskohteisiin. Hankkeen toteuttaminen on alueen maakuntahallitusten tahtotila. Hankkeessa edistetään alueiden vetovoimaisuutta ja saavutettavuutta tiiviissä yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin alueiden lentoliikenteen keskeisten toimijoiden ja käynnissä olevien hankkeiden kanssa.

Mittarit:

- Pohjois-Suomen kehittyvä lentoliikenne -hankkeen toteuttaminen
- lentoasemapaiikkuntien ja lentoliikenteessä operoivien toimijoiden välinen yhteistyö.

Valtakunnalliset ja kansainväliset liikenteen kehittämistehtävät

Euroopan laajuisen TEN-T-liikenneverkon ydinkäytäviä ehdotetaan jatkettavaksi pohjoiseen. Suomen päärata ja valtatie 4 ovat mukana esityksessä osana liikenneverkon laajennusta. North Sea-Baltic -ydinkäytävän laajennus kattaisi Suomen rataverkosta pääradan ja Oulu-Tornio-radon ja liittäisi ne Luulajan kautta Pohjois-Ruotsiin.

Maakunnan tavoitteena on kansallisena ja alueellisella vaikuttamisella ja kehittämistoiminnalla varmistaa tärkeiden infrastruktuurihankkeiden toteuttaminen osana TEN-T- ja kansallista liikennepolitiikkaa. TEN-T-hankkeiden kehittämiseksi on käytössä Verkkojen väline -rahoitusinstrumentti (CEF). Käytännössä päätös mahdollistaisi EU-rahoituksen hakemisen esimerkiksi juuri pääradan kehittämiseen. Tämä tarkoittaa sekä lainoja että avustusrahoja. Tavoite on hyödyntää CEF-rahoitusta hankehakujen myötä.

Itämeren komission puheenjohtajuuden yksi tavoite on Pohjoisen ulottuvuuden politiikan vahvistaminen ja erillisrahoituksen aikaansaaminen sille. Keskeisiä tavoitteita tässä ovat TEN-T-ydinliikenneverkon pohjoinen laajennus. Liitto toimii ja tukee asiantuntemuksellaan tavoitetta osallistamalla mm. BSC Transport Working Groupin toimintaan.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu Barents Region Transport and Logistics -hankkeen toimintaan yhdessä Pohjois-Suomen maakuntaliittojen sekä Ruotsin, Norjan ja Ve-

näjän alueiden kanssa. Hankkeessa kehitetään itä-länsi- ja pohjois-etelä-suuntaisia rajat ylittäviä liikenneyhteyksiä sekä edistetään älyliikenteen ja kestävä liikumisen ratkaisujen käyttöönottoa Barentsin alueella.

Mittarit:

- vaikuttaminen TEN-T-ydinverkkoa sekä elinkeinoelämän ja logistiikan toimivuutta edistävien kärkihankkeiden toteuttamiseen
- kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuuden parantaminen.

Kestävän tuulivoimarakentamisen edistäminen

Pohjois-Pohjanmaasta on kehittynyt Suomen johtava tuulivoimamaakunta. Vuosina 2010–2018 on rakennettu noin 250 voimalaa ja luvitettuna on useita satoja voimaloita. Tuulivoimayhtiöiden kiinnostus on suurta ja maakuntaan on lähivuosina odotettavissa lisää tuulivoimahankkeita. Tuulivoimatuotannon kustannuskilpailukyky energiamarkkinoilla on parantunut merkittävästi viime vuosina. Tämä mahdollistaa ensimmäiset ilman yhteiskunnan tukea toteutettavat tuulivoimahankkeet.

Tuulivoimarakentamista ja muuta alueidenkäyttöä on sovitettu yhteen Pohjois-Pohjanmaan 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa. Maakuntakaavan tavoitteena on mahdollistaa laaja-alainen tuulivoimarakentaminen varmistaen samalla ympäristöllinen ja sosiaalinen kestävyys. Mittavan tuulivoimarakentamisen edetessä hyvien suunnittelukäytäntöjen ja kokemusten vaihdon merkitys korostuu. Toimintavuonna tiivistetään tuulivoimarakentamiseen liittyvää alueellista vuorovaikutusta. Maakuntakaavan tuulivoima-alueiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja suunnittelun ohjausta tukevaa materiaalia tuotetaan yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Mittarit:

- opasmateriaalin tuottaminen
- maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimavarausten toteutuminen ja tuulivoimarakentamiseen liittyvien ristiriitatilanteiden väheneminen.

Sähköverkon kehittäminen

Tuulivoimahankkeiden liitäntäjohtojen ja sähkölinjojen suunniteltua toteutusta edistetään osallistumalla alueellisiin ohjausryhmiin ja viranomaisneuvotteluihin sekä lausunto- ja lausuntojen avulla. Tavoitteena on myös vaikuttaa 400 kV runkoverkon johtojen toteutusaikatauluihin.

Mittarit:

- hankkeiden suunnitteluun vaikuttaminen
- sähköverkon kapasiteetin ja huoltovarmuuden parantaminen.

Tulvariskien hallintasuunnitelmien päivitys

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää merkittävät tulvariskialueet ja asettaa niille tulvaryhmät 22.12.2018 mennessä. Merkittävillä tulvariskialueille laaditaan tai päivitetään tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä koko vesistö- tai rannikkoalueen kattavat suunnitelmat tulvariskien hallitsemiseksi. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu vesistöjen tulvariskien hallintasuunnitelmien laatimista tai päivitystä toteuttaviin tulvaryhmiin ja edesauttaa tavoitteiden toteuttamista maankäytön keinoin.

Mittarit:

- tulvariskien hallintasuunnitelmien päivitys, työryhmän työhön osallistuminen ja viranomaislausunnot
- tulvariskien hallintasuunnitelmien toimenpiteiden toteutuminen.

Merialueen suunnitelmallisen ja kestävä käytön edistäminen

Suomen kahdeksan rannikkomaakuntaa laativat yhdessä kolme merialuesuunnitelmaa vuoden 2021 maaliskuun loppuun mennessä. Pohjois-Pohjanmaan liitto laatii suunnitelman yhteistyössä Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Lapin liittojen kanssa. Merialuesuunnittelulla edistetään merialueen eri käyttömuotojen kestävä kehitystä ja kasvua, luonnonvarojen kestävä käyttöä sekä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista. Merialuesuunnittelussa on tarkasteltava eri käyttömuotojen tarpeita ja pyrittävä sovittamaan ne yhteen. Tarkasteltavia käyttömuotoja ovat erityisesti energia-alat, meriliikenne, kalastus ja vesiviljely, matkailu, virkistyskäyttö sekä ympäristön ja luonnon säilyttäminen, suojelu ja parantaminen.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu aktiivisesti merialuesuunnittelua ohjaavan kansallisen koordinaatioryhmän toimintaan. Ryhmään kuuluvat rannikon maakuntien liittojen ja ympäristöministeriön edustajat. Merialuesuunnittelun valtakunnallinen yhteistyö on resursoitu Merialuesuunnittelun lähtötiedot ja koordinaatio -hankkeella (2016–2021), joka rahoitetaan Euroopan meri- ja kalatalousrahaston meripolitiikan rahoitusohjelmasta. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu hankkeeseen.

Mittarit:

- suunnittelun eteneminen esitetyssä aikataulussa
- merialueen kestävä käytön edellytysten parantaminen.

5.3 Aluekehitys

Aluekehityksen tulosalue vastaa alueiden kehittämislain mukaisesti maakunnan yleisestä kehittämisestä ja se toteuttaa Pohjois-Pohjanmaan liiton strategiaa 2020. Tulosalue toteuttaa maakuntaohjelmaa ja vastaa maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman laadinnasta sekä toimeenpanee välittävänä viranomaisena Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 rakennerahasto-ohjelmaa. Toteuttamalla aluekehittämisspäättöksen maakunnallista toimeenpanoa saadaan kasvua, veto- ja elinvoimaa sekä luodaan hyvinvointia.

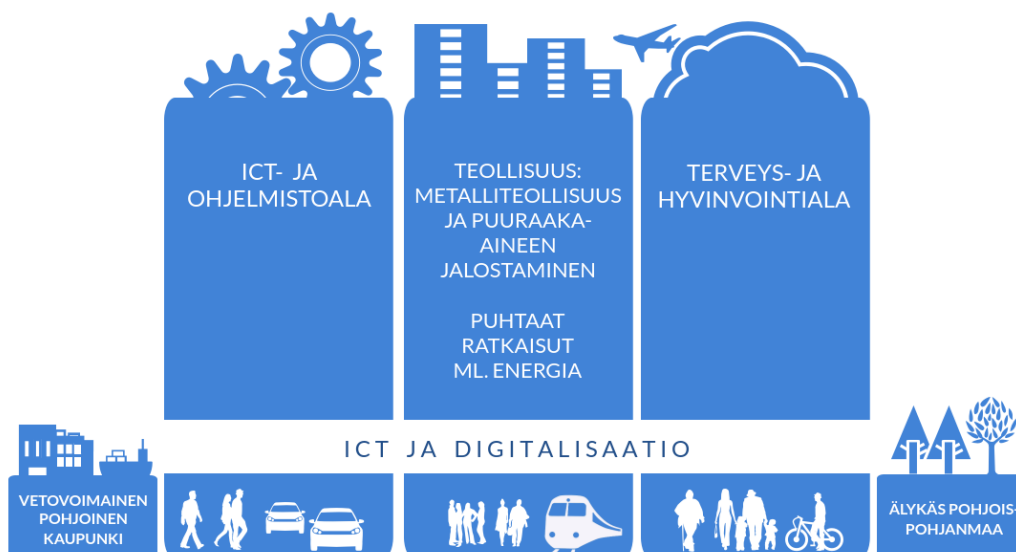
Voimavaroja ovat digitalisaatio ja innovaatiotoiminta, elinympäristön huomioiminen, maahanmuutto, alueen nuori ikärakenne ja maakunnan asukkaiden hyvä koulutustaso. Elinkeinoelämän monipuolisuus, älykkään erikoistumisen painopisteet, bio- ja kiertotalous, toiminnallisuus ja saavutettavuus, ennakointi sekä kansainväliset toiminnot suuntaavat maakunnan kehittämistyötä. Uusien toimialojen, kuten koulutusvienti, elintarviketalous ja kyberturvallisuus, edistäminen tarjoaa uudistuvaa poikkileikkaavaa elinkeinopolitiikkaa, kasvua ja kansainvälisyyttä alueen toimijoille. Toiminnalla lisätään alueen kilpailukykyä, kuntien elinvoimaa ja ihmisten arjen sujuvuutta. Vahva elinkeinopolitiikka lisää hyvinvointia. Aluekehitys vastaa kansainvälisyysryhmän, elinkeinoelämän yhteyksien, kuntien elinkeinoelämän kehittäjien ja päättäjien sekä EU-tietopisteen toiminnasta.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat hyväksyttiin EU-komission Industrial Transition (Elinkeino murroksessa) -pilotiin keväällä v. 2018. Vuoden loppuun mennessä valmistuu yhteinen strategia. Vuoden 2019 aikana käynnistyy strategian toimeenpano. Pilotilla voidaan vahvistaa Itä- ja Pohjois-Suomen vaikuttamista tuleviin EU-rahoitusohjelmiin sekä koheesiopolitiikan valmisteluun.

Rahoitus

Aluekehitysrahoituksen tehtävänä on edistää koko maakunnan kehittymistä, kuntien elinkeino- ja työllisyyspolitiikkaa sekä maakunnan innovaatiotoimintaa. Toiminnalla lisätään pk-yrittäjyyden toimintaedellytyksiä ja uuden tiedon tuottamista, edistetään yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä lisätään vientiä ja työllisyyttä. Rahoituksella ja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmalla vastataan maakuntaohjelman, rakennerahasto-ohjelman sekä muiden erillisohjelmien toteutumisesta sekä maakunnassa että ylimaakunnallisissa hankkeissa. Rahoituksella vastataan rakennemuutoksen haasteisiin, vahvistetaan ennakoivaa rakennemuutostoimintaa, tuetaan innovaatiotoimintaa sekä yritysten toiminta- ja testausympäristöjä yhteistyössä tutkimus- ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Rahoitus on väline, jolla toteutetaan maakuntaohjelman linjauksia ja tavoitteita. Kehittäminen ja rahoitus tukevat älykkään erikoistumisen strategian toteutumista, teollisuuden ja tutkimuksen murroksesta selviytymistä sekä voimassa olevan hallitusohjelman tavoitteita.

POHJOIS-POHJANMAAN ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN

Kansainvälisten rahoitushakujen aktivoinnilla ja neuvonnalla tuetaan alueen koulutusorganisaatioiden kehittämistyötä, kuntien elinvoimaisuutta, työllisyyttä ja kilpailukykyä sekä yrittäjyyden toimintaympäristöjä, edistetään alkavaa yritystoimintaa sekä kehitetään pk-yritysten kasvu- ja vientiedellytyksiä sekä kansainvälistymistä. Vetovoimatoimenpiteillä edistetään investointien sijoittumista maakuntaan ja tuetaan yritystoiminnan jatkuvuutta. Toimialojen läpileikkaavuutta tuetaan koulutusvientiä ja elintarviketaloutta aktivoivilla toimenpiteillä mm. elintarviketarvikestrategian mukaisesti. Matkailun kasvu on tunnistettu ja sen edistäminen on osa Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategiaa. Uutena alana on tunnistettu kyberturvallisuus ja digitaalinen läpileikkaavuus sekä tiedontuottajana että digitaalikyvykkyytenä. Innovaatiotoiminnan kansainvälistyminen edellyttää innovaatioympäristöjen jatkuvaa kehittämistä sekä innovaatioiden tuotteistamista ja kaupallistamista. Suurhankkeiden etenemistä sekä niihin liittyvää osaamista ja kehittämistyötä edistetään edelleen.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelman toimeenpano

Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkaa Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoa. Keskeisenä tavoitteena on yrityselämän monipuolistaminen, innovaatiojärjestelmän tukeminen sekä uuden yritystoiminnan ja uusien työpaikkojen syntyminen. Vuonna 2019 Pohjois-Pohjanmaan liitolla on myönnettävissä noin 12,25 miljoonaa euroa rahoitusta, josta kohdennetaan pk-yritysten kilpailukykyyn parantamiseen 2,1 miljoonaa euroa. Uuden tiedon tuottamiseen, osaamiseen ja tiedon hyödyntämiseen sekä vähähiiliseen talouteen siirtymisen tukemiseen osoitetaan 10,15 miljoonaa euroa. Uusiin hankkeisiin voidaan sijoittaa noin neljä miljoonaa euroa. Vuonna 2019 järjestetään kaksi hakukierrosta. Kehittämishankkeiden koordinointi, ohjaus, neuvonta ja rahoituspäätösten prosessi tehdään asiakaslähtöisesti tavoitteiden ja ohjelmalinjauksen mukaisesti. Hanketoiminnasta ja hankkeiden tuloksista tiedottaminen tapahtuu pääosin EU-tietopisteen (Europe-Direct) kautta.

Mittarit:

- kaksi hakukierrosta
- asiakirjojen käsittelyn nopeus: hankehakemuskäsittely keskimäärin kuusi kuukautta, maksatushakemuskäsittely keskimäärin 95 vuorokautta
- myöntövaltuuksien sidonta-aste 80 %
- maakuntahallituksen informaatio sähköisesti kolme kertaa vuodessa.

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitus

Pohjois-Pohjanmaan liitolla on käytettävissä aluekehitystoimenpiteiden rahoitukseen kansallista Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitusta, jolla vahvistetaan maakunnan eri osien kykyä sopeutua ja vastata elinkeinorakenteen muutoksiin. Keskeisessä roolissa ovat elinkeinotoi-

minnan uudistuminen ja kasvu sekä työllisyyttä ja elinkeinotoimintaa edistävät kokeilut. Rahoituksella toteutetaan kooltaan pieniä, ketteriä ja kokeiluluontoisia toimenpiteitä sekä merkittävien kehittämisprosessien liikkeelle lähtöä. Lisäksi rahoitetaan Oulun kasvusopimuksen mukaisia toimenpiteitä. AIKO rahoituksen jatko, käytön- ja myöntövaltuuksien määrä varmistunee vuoden 2019 valtion budjettikäsittelyssä.

Mittari:

- rahoituksen kohdentuminen strategiaan painopisteisiin.

Karelia CBC -ohjelma sekä EU:n ulkorajayhteistyöohjelmat 2021–2027

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii ohjelman toimeenpanosta vastaavana hallintoviranomaisena. Vuonna 2019 toiminnan painopisteenä on toteutettavaksi valittujen hankkeiden ohjaus ja seuranta. Syksyllä 2018 käynnistetyn hakukierroksen hankevalintaprosessi saatetaan loppuun ja valituille hankkeille laaditaan sopimukset.

Rajanylittäviä yhteistyöohjelmia toteutetaan EU:n ulkorajoilla myös ohjelmakaudella 2021–2027. Ohjelmakauden valmisteluprosessiin osallistutaan aktiivisesti hyödyntäen aiempien ohjelmien hallintoviranomaistehtävistä kertynyttä kokemusta.

Mittarit:

- ohjelmarahoituksen sidonta-aste: tavoite 100 % vuoden 2019 loppuun mennessä
- hankesopimukset laadittu kaikille rahoitettavaksi valituille hankkeille vuoden 2019 loppuun mennessä
- maksatusaste: tavoite 25 % hankerahoitukseen varatuista varoista vuoden 2019 loppuun mennessä.

Elinvoima

Kuntayhteistyön kehittäminen ja kuntien elinvoimatoiminta

Kuntien aktiivinen rooli elinvoiman kehittämisessä ja sen edellytysten luomisessa korostuu tulevina vuosina erityisesti maankäytön, kaavoituksen, digitaalisten toimintaympäristöjen sekä vetovoimaisuuden varmistamisessa. Pohjois-Pohjanmaan liitto tekee aktiivista yhteistyötä kuntien elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä sekä aktivoi kuntia yrityksiä tukevaan toimintaan elinkaaren eri vaiheissa käytössään olevilla kehittämis- ja suunnitteluvälineillä.

Mittarit:

- Pohjois-Pohjanmaan elinvoimaryhmän aktiivinen toiminta
- kuntien asiantuntijafoorumitoiminta
- hankerahoituksen kohdentaminen kuntalähtöisiin kehittämistarpeisiin ja kokeiluihin.

Kansainvälisyys

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii ja vaikuttaa aktiivisesti pohjoismaisessa, eurooppalaisessa, Barentsin alueen, Venäjän sekä Arabiemiraattien alueiden yhteistyössä. EU:n eri politiikkasektoreilla korostetaan luonnonvarojen, osaamisen ja vahvojen yhteistyörakenteiden Euroopalle tuomaa lisäarvoa maakunnan älykkään erikoistumisen strategian mukaisilla kärkialoilla. Liitto on aktiivinen kansainvälinen kumppani ja yhteistyösapuoli aluekehityksen, koulutuksen ja tutkimuksen sekä yritys- ja elinkeinoelämän verkostoissa, tilaisuuksissa ja hankkeissa. EU-tason yhteistyötä tehdään Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa. Yksi toimintamuoto on jäsenmaakuntaliittojen kansainvälisyysryhmä. Suomi toimii vuosina 2017–2019 Arktisen neuvoston puheenjohtajana. Toiminnassa nostetaan esille mm. pohjoisen työmarkkina-alueen merkitys alueiden kehitykselle. EU:n Itämeren alueen yhteistyössä hyödynnetään Pohjois-Pohjanmaan maantieteellistä sijaintia Itämeren ja Barentsin alueiden leikkauspisteessä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto isännöi komission Europe Direct -verkostoon kuuluvaa Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopistettä, joka pitää yllä kansainvälisiä kontakteja liittyen erityisesti rahoitusmahdollisuuksiin alueen toimijoille. Kansainvälisessä toiminnassa maakuntaliitto toteuttaa liiton kansainvälistymisstrategiaa sekä sitä tukevia toimenpiteitä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto hyödyntää jäsenyyksiään kansainvälisissä järjestöissä, verkostoissa ja sopimuksissa:

- EU-tason yhteistyö, viestintä ja edunvalvonta Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa ja maakunnassa toimivan EU-tietopisteen kautta
- Europe Direct -verkosto, jonka tehtävänä on lisätä kansalaisten tietoa heidän oikeuksistaan ja mahdollisuuksistaan Euroopan unionissa
- suora yhteys mm. Euroopan komission Suomen-edustustoon ja Euroopan parlamentin Suomen-tiedotustoimistoon
- jäsenyys Perifeeristen merellisten alueiden liitossa (CPMR) ja sen alueellisessa komissiossa; vuosina 2018–2020 Itämeren komission puheenjohtajana toimii Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallituksen jäsen Jari Nahkanen
- osallistuminen Pohjoisten harvaanasuttujen alueiden verkoston (NSPA) toimintaan, jolla korostetaan harvaan asutun alueen roolia EU:n koheesio- ja talouspolitiikan merkittävänä osana
- aktiivinen toiminta Arctic Europe yhteistyöverkostossa erityisesti Tromssan alueen kanssa
- Barentsin alueneuvosto BRC: osallistuminen Barentsin alueen BEATA-liikennetyöryhmän toimintaan ja Joint Barents Transport Plan -suunnitelman jatkotyöstämiseen
- Euregio Karelia: vuonna 2019 jäsen Euregio Karelian hallituksessa ja sihteeristössä
- koulutusvienti- ja elinkeinoelämäyhteistyö American University of Sharjahin (AUSE) kanssa

- yhteistyö TeamFinland toiminnassa
- yhteistyö BusinessFinlandin kanssa.

Mittarit:

- EU:n ja muun kansainvälisen rahoituksen tehokas hyödyntäminen maakunnassa
- sidosryhmäyhteistyön aktiivisuus
- kansainvälisyystyöryhmän toiminta.

5.4 Hallinto ja talous

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa liiton yleishallinnosta ja organisaatio-ohjauksesta, luottamushenkilöhallinnosta, talous- ja henkilöstöhallinnosta, toimistopalveluista ja muusta sisäisestä palvelutuotannosta, viestinnästä sekä EU:n rakennerahastojen ja maakunnan kehittämISRahan maksatuksesta. Tulosalueella vastaa maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvien hankkeiden hallinnoinnista.

Hallinnon ajantasaistaminen ja valmistautuminen maakuntauudistukseen

Maakuntauudistuksen voimaantulon viivästyminen aiheuttaa maakuntaliiton toiminnalle tarvetta toisaalta keskittyä oman organisaation toimintojen kehittämiseen ja ylläpitämiseen ja toisaalta maakuntauudistuksen toteutuessa tarvetta varustautua toimenpiteisiin maakuntaliiton toiminnan lakkautuessa lakisääteisenä kuntayhtymänä. Uusi kuntalaki tuli merkittävältä osilta voimaan 1.6.2017. Liiton hallintosääntö uudistettiin vastaamaan uutta kuntalakia, mutta kuntalaki edellyttää myös kuntien ja kuntayhtymien perussopimuksien uudistamista.

Mittarit:

- uuden perussopimuksen laatiminen ja hyväksyminen
- varautuminen arkistotoimen osalta toimenpiteisiin maakuntaliiton toiminnan lakkauttamiseen lakisääteisenä kuntayhtymänä
- yhteistoiminnallisuuden toteuttaminen maakuntauudistuksessa.

Viestintä

Pohjois-Pohjanmaan liiton viestintä tukee maakunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista. Pohjois-Pohjanmaan asukkailla sekä liiton sidosryhmille tiedotetaan riittävästi ja ajoissa päätöksistä ja vireillä olevista asioista. Viestintä tukee kansalaisten osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa asioihin jo valmisteluvaiheessa. Viestintä on olennainen osa edunajamista. Monipuolinen sidosryhmäyhteistyö ja viestintä lisäävät maakunnan vaikutusvaltaa ja näkyvyyttä sekä tukevat maakunnan tavoitteiden saavuttamista.

Maakuntaliiton viestintä toimii rakenteellisiin muutoksiin valmistautumisen tukena. Eri valmisteluprosesseissa muodostuneita tavoitteita tuodaan esiin laaja-alaisella ja monikärkisellä viestinnällä. Nopeasti muuttuviin tilanteisiin reagoidaan viestintäverkostojen yhteistyötä hyödyntäen.

Viestinnässä ja tilaisuuksissa tuodaan esiin maakuntaliiton osaamista ja asiiantuntemusta sekä ollaan sidosryhmien ja median tavoitettavissa ja käytettävissä. Pohjois-Pohjanmaan liiton viestintää johtaa ja valvoo maakuntahallitus, käytännössä maakuntajohtaja. Viestintää koordinoi viestintäpäällikkö.

Ulkoisen viestinnän tavoitteena on varmistaa julkisuusperiaatteen mukainen tiedonsaanti, selkokielineen informaatio sekä vuorovaikutteinen osallistuminen ja vaikuttaminen. Ulkoisen viestinnän pääasialliset kanavat ovat verkkosivut, Twitter, ilmoitukset, tiedotteet ja uutiset, tilaisuudet sekä esitteet ja julkaisut. Medialle järjestetään tiedotus- ja taustatilaisuuksia tarpeen mukaan.

Maakunnan sisäisen viestinnän tavoitteena on avoimuus, oleellisen tiedon välittäminen ja yhteisöllisyyden lisääminen. Sisäisen viestin tärkeimmät kanavat ovat intranet, sähköposti ja henkilökuntatilaisuudet.

Rakennerahastoviestintää toteutetaan rakennerahastokaudella 2014–2020 yhteistyöverkostoissa erityisesti työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Liitto on mukana TEM:n valtakunnallisessa Suomen rakennerahasto-ohjelman viestintäverkostossa sekä Pohjois-Suomen alueellisessa rakennerahastojen viestintäverkostossa. Verkostot linjaavat ja tukevat ohjelmakauden 2014–2020 tiedotusta. Viestinnän tavoitteena on tehdä EU:n rakennerahastoista rahoitettavaa hanketoimintaa tunnetuksi, kertoa tuloksista ja tiedottaa rahoitusmahdollisuuksista hakijoille. Vuonna 2019 jatketaan alueellista vaikuttavuutta korostavan materiaalin tuottamista. Maakunnan yhteistyöryhmän päätöksistä tiedotetaan liiton nettisivuilla.

Mittarit

- maakunnan näkyvyyttä ja toiminnan avoimuutta lisätään
- pohjoispohjalaisia näkemyksiä ja aineistoja nostetaan esille
- omia tilaisuuksia kehitetään ja hyödynnetään sidosryhmäsuhteiden rakentajana ja viestinnän kanavana
- henkilöstöä kannustetaan aktiiviseen viestintään omaan tehtäväkuvaan kuuluvista asioista
- viestintäkanavia hyödynnetään monipuolisesti
- yhteistyö median kanssa on aktiivista ja vuorovaikutteista.

POP muutoksen tuki -hanke

Kesään 2019 saakka POP muutoksen tuki -hanke toimii tiiviissä yhteistyössä maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kanssa. Hankkeen tavoitteena on varmistaa, että johto, esimiehet ja henkilöstö saavat oikeaa, ajankohtaista sekä yhtenäistä tietoa maakunta- ja sote-uudistuksen lähtökohdista, muutoksen tavoitteista, etenemisestä ja vaikutuksista. Muutostilannetta tukevia koulutuksia järjestämällä yedistetään hallitun muutoksen läpiviemistä, kehitetään henkilöstön osaamista ja lisätään valmiutta siirtyä uuteen

maakuntaan. Rahoitus koostuu ESR-rahoituksesta sekä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Pohjois-Pohjanmaan liiton rahoitusosuuksista.

Mittarit:

- toimiminen alueiden ja kuntien johdon ja esimiesten tukena maakunta- ja sote-uudistuksessa
- hankkeen päättäminen elokuussa 2019 ja loppuraportin luovuttaminen rahoittajalle.

Sote-koordinaattori

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on myöntänyt kaikille maakunnille erillistä valtionavustusta sote-koordinaattorin palkkauksen osana kansalliseen sote-uudistukseen valmistautumista ja erityisesti sote-järjestämislain toimeenpanon varmistamista vuosina 2018–2019. Sote-koordinaattorin tehtäviin sisältyy integroitujen hoito- ja palveluketjujen valmistelu siten, että laaja-alaisesti yhteen sovitettuja palveluja tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistaminen, palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittely ja asiakasta koskevan tiedon hyödyntäminen etenevät. Tehtäviin kuuluu myös kansallisiin yhteistyöverkostoihin osallistuminen. Sote-koordinaattori toimii kiinteästi osana maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluorganisaatiota ja siihen liittyviä työryhmiä. Sote-koordinaattorin rekrytointi siirtyi syksyille 2018 mm. työsuunnitelman uudelleenmäärittelyn vuoksi.

Mittarit:

- asiakaslähtöisten, integroitujen ja poikkihallinnollisten palveluprosessien määrittely
- uudet, vaikuttavat toimintamallit etenevät osana maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelua.

6 Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma 2020-2021

6.1 Yleisperustelut

Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelman 2019–2022 mukaan kuntatalouden tila oli keväällä 2018 kokonaisuutena hyvä. Kuntien vuosikate oli ennätysellisen hyvä, ja se vahvistui vuonna 2017. Suotuisa kehitys johtui ensisijaisesti toimintakatteen vahvistumisesta. Kuntayhtymien vuosikate pysyi puolestaan edellisen vuoden tasolla. Kuntien lainakanta laski ensimmäisen kerran vuoden 2000 jälkeen, kuntayhtymien lainakanta puolestaan kasvoi, mikä selittyi pääasiassa sairaalarakentamisen kasvulla. Velka suhteessa bruttokansantuotteeseen aleni hieman. Vaikka kuntien talouden tunnusluvut vuodelta 2017 ovat pääsääntöisesti hyvät, on kuntien välillä kuitenkin edelleen suuria eroja.

Toteutuessaan maakunta- ja sote-uudistus muuttaa vuodesta 2020 lähtien julkisen talouden rakenteita, kuntataloutta kokonaisuutena ja yksittäisten kuntien taloutta. Kuntien järjestämisvastuulla olevat tehtävät vähenevät noin puolella. Kunnan palvelutuotanto ja käyttötalous painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen sekä kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön toimialoille. Myös kuntien elinvoimaan liittyvä toiminta korostuu. Tässä vaiheessa maakunta- ja sote-uudistuksen kuntatalousvaikutuksia ei kyetä tarkasti arvioimaan, joten vaikutukset tarkentuvat osittain vasta uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon edetessä.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelulla on merkittävä vaikutus maakuntaliittojen budjetteihin. Maakuntaliittojen tehtäväksi on annettu uudistuksen alueellisen valmistelun koordinointi siihen saakka, kunnes uudet maakunnat on perustettu. Maakuntaliitot ovat koko esivalmisteluvaiheen kohdentaneet merkittävästi henkilöstö- ja talousresurssejaan maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun. Pohjois-Pohjanmaan liiton suurin taloudellinen ja toiminnallinen riski liittyy maakunta- ja sote-uudistuksen toteutumiseen.

6.2 Talousarvioasetelma ja sitovuustaso

Pohjois-Pohjanmaan liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuun-

nitelmassa on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi eri tulosalueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit.

Talousarvio jakautuu käyttötalousosaan, tuloslaskelmaosaan sekä investointi- ja rahoitusosaan. Käyttötalousosasta ilmenee koko Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Käyttötalousosa on lisäksi esitetty tulosalueittain: luottamushenkilöhallinto, maakuntajohtaja, aluesuunnittelu, aluekehitys, hallinto ja talous sekä liiton hallinnoimat hankkeet. Rahoitusosan vuosikate on -108 500 euroa ja samoin rahavarojen muutos. Liitolla ei ole investointeja. Maakuntavaltuuston vahvistama talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien tulorahoituksen 3 421 000 euron osalta. Pohjois-Pohjanmaan liitto laskee liikkeelle kuntatodistuksia suurempien maksuerien maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Talousarvio

Vuoden 2019 talousarvion loppusumma toimintatuottojen osalta on 5 751 670 euroa, jossa on vähennystä vuoden 2018 talousarvioon verrattuna 34,8 prosenttia. Toimintakulut vuonna 2019 ovat 5 880 170 euroa, jossa on vähennystä edellisen vuoden talousarvioon 35,4 prosenttia. Toimintatuottojen ja toimintakulujen väheneminen johtuu siitä, että liiton talousarvio ei enää sisällä maakuntauudistuksen esivalmistelusta johtuvia kustannuksia ja monet liiton hallinnoimat hankkeet päättyivät vuonna 2018. Jäsenkuntien maksuosuudet säilyivät edellisvuosien tasossa, 3 421 000 eurossa.

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon budjetissa on varauduttu luottamushenkilöiden vuosipalkkioiden, kokouspalkkioiden, toimituspäiväpalkkioiden, matkakorvausten ja muiden kokouskustannusten maksamiseen. Muihin yhteistoimintasuuksiin on varattu 35 000 euroa (Kuntaliiton jäsenmaksu) sekä erilaisten tilaisuuksien, kuten CPMR:n puheenjohtajuus, maakuntapäivät, naistenpäivät, loppiaisvastaanotto, järjestämiseen 115 000 euroa.

Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista (myyntituotot) sekä muista tuotoista, joihin kirjataan tekniset tuet ja projektitoiminnan tuotot (EAKR-tekninen tuki 328 300 €, Karelia ENI CBC tekninen tuki 795 620 € ja projektit 867 450 €). Lisäksi toimintatuottoihin sisältyy työterveyshuollon kuluista Kelalta saatavat palautukset.

Toimintakulut

Toimiston toimintakulut muodostuvat palkoista ja niiden sivukuluista (55 % toimintakuluista), palveluiden ostoista (34 % toimintakuluista), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoista (1 % toimintakuluista), vuokrasta (7 % toimintakuluista) ja muista toimintakuluista (3 % toimintakuluista).

Rahoitustuotot ja kulut

Muihin rahoitustuottoihin on budjetoitu liiton hallinnointien hankkeiden arvonlisäverokustannuksiin saatavat tulot.

Liiton omat projektit

Projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa, vaan kulut katetaan projektien tuotoilla. Projektitoiminta saattaa aiheuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuden heikkenemistä, koska projektien tuotot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi syntyä kuluja, joita ei voida hyväksyä projektin menoksi.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma osoittaa kuinka tulo-rahoitus riittää toimintamenoihin ja rahoitusmenoihin. Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut: toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä. Vuosikate on talousarviovuonna negatiivinen (108 500 €). Tilikauden tulos on talousarviovuonna tehtävien poistojen jälkeen -115 000 euroa. Hankkeiden omarahoituskustannukset katetaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton kehittämisrahastosta, jolloin tilikauden yli-/alijäämäksi muodostuu 0 euroa.

6.3 Henkilöstösuunnitelma 2019–2021

Pohjois-Pohjanmaan liiton virastoa johtaa maakuntajohdaja. Viraston henkilöstö jakautuu aluekehityksen, alue-suunnittelun sekä hallinnon ja talouden tulosalueille. Kuntayhtymän sisäinen työskentely tapahtuu pääsääntöisesti virasto-organisaation mukaisissa ydinprosesseissa ja työryhmissä. Tulosalueen johtaja toimii henkilöstön esimiehenä ja vastaa tulosalueensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Vuoden 2019 alkaessa Pohjois-Pohjanmaan liiton palveluksessa työskentelee arviolta 53 henkilöä. Heistä 43 on toistaiseksi voimassa olevassa virka- tai työsuhteessa ja 10

määräaikaisessa tehtävässä. Henkilöstön määrä on pienempi kuin edeltävinä vuosina, mikä johtuu maakunta- ja so-te-uudistukseen liittyvistä tehtäväjärjestelyistä. Uudistuksen esivalmistelussa hyödynnetään henkilöstövuokrausmenetelmää, jolloin valmistelussa mukana oleva henkilöstö ei ole enää siirtynyt Pohjois-Pohjanmaan liiton palvelukseen. Henkilöstön määrä on tämän järjestelyn vuoksi aiempaa helpommin ennustettavissa, koska rekrytointitarpeet eivät enää kohdistu suoraan Pohjois-Pohjanmaan liittoon. Liitto vastaa edelleen maakuntauudistuksen vuokrahenkilöstön työn koordinoinnista siihen saakka, kunnes uusi maakunta aloittaa toimintansa.

Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminta perustuu henkilöstön erityisosaamiseen ja asiantuntemukseen. Ydinprosessien henkilöstövaihdokset muodostavat tämän vuoksi erityisen haasteen organisaation toiminnalle, sillä viraston on kyettävä varmistamaan osaamisen siirtyminen ja kuntayhtymän toimintojen sujuva jatkuminen. Vuosien 2019 ja 2020 aikana ei ole odotettavissa merkittävää eläköitymistä. Kuntayhtymän henkilöstöä ei myöskään ole siirtymässä uuden maakunnan palvelukseen vastaamaan sen toimintojen valmistelusta vuoden 2019 aikana. Vuoden 2018 maakunnan esivalmistelussa mukana ollut henkilöstö jatkaa näillä näkymin toimintaansa maakuntauudistuksen esivalmistelussa myös vuonna 2019.

Mikäli maakuntauudistus etenee suunnitellusti vuoden 2019 aikana, henkilöstön henkinen hyvinvointi pyritään huomioimaan muutosvalmennuksen avulla. Vuosien 2017 ja 2018 aikana muutospainne ja epävarmuus eivät ole heijastuneet henkilöstön hyvinvointiin niin merkittävästi kuin uudistuksen käynnistyessä ennakoitiin. Tilanne saattaa kuitenkin muuttua, kun maakuntauudistus alkaa konkretisoi-tua, ja omassa työssä sekä työympäristössä mahdollisesti tapahtuvat muutokset tulevat ajankohtaisemmaksi. Tärkeä henkilöstön hyvinvointielementti on kuntayhtymän toiminnan ja työnkuvien kehittäminen, mikä pyritään huomioidaan kuntayhtymän johtamisessa vuonna 2019.

Tavoitteet:

- henkilöstön riittävä osaamistaso
- riittävä henkilöstön määrä
- henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen.

Mittarit:

- henkilöstön koulutuspäivien määrä
- työterveyshuollon indikaattoritiedot
- työajan joustojen ja etätönn hyödyntäminen
- työhyvinvointitoiminta ja henkilökuntakuulemiset.

Talousarviotaulukot vuodelle 2019 ja suunnitelma vuosille 2020–2021

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
TULOSLASKELMA						
TOIMINTOTUOTOT						
MYYNTITUOTOT	3 421 000	3 421 000	3 421 000			
TUET JA AVUSTUKSET	18 375	10 000	10 000			
VUOKRATUOTOT	32 000	76 800		-100		
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 055 280	5 315 560	2 320 670	-56,3		
TOIMINTOTUOTOT	7 526 655	8 823 360	5 751 670	-34,8	5809	5867
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-3 552 713	-3 799 860	-2 581 630	-32,1		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-725 611	-767 360	-566 080	-26,2		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-117 372	-106 390	-66 370	-37,6		
HENKILÖSIVUKULUT	-842 983	-873 750	-632 450	-27,6		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET						
HENKILÖSTÖKULUT	14 653					
HENKILÖSTÖKULUT	-4 381 043	-4 673 610	-3 214 080	-31,2		
PALVELUJEN OSTOT	-2 266 189	-3 636 050	-2 010 620	-44,7		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-156 826	-77 200	-64 020	-17,1		
AVUSTUKSET	-55 952	-5 000	-5 000			
VUOKRAT	-441 103	-449 000	-407 000	-9,4		
MUUT TOIMINTAKULUT	-96 626	-262 000	-179 450	-31,5		
TOIMINTAKULUT	-7 397 739	-9 102 860	-5 880 170	-35,4	-5939	-5998
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	128 916	-279 500	-128 500	-54	-130	-131
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT						
MUUT RAHOITUSTUOTOT						
MUUT RAHOITUSKULUT	99 350	50 000	20 000	-60		
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-874					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	98 476	50 000	20 000	-60	20	20
VUOSIKATE	227 391	-229 500	-108 500	-52,7	-110	-110
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 344	-6 500	-6 500		-6	-6
TILIKAUDEN TULOS	218 048	-236 000	-115 000	-51,3	-116	-117
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS	102 047	236 000	115 000	-51,3	116	117
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	320 095	0	0		0	0

	Tilinp. 2017	Ed.bud 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAV.						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	227 391	-229 500	-108 500	-52,7	-110	-110
TOIMINNAN RAHAVIRTA	227 391	-229 500	-108 500	-52,7	-110	-110
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-678					
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUC						
INVESTOINTIEN VARS. MYYNTITULOT	2 540					
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUC	2 540					
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 862					
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	229 253	-229 500	-108 500	-52,7	-110	-110
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAR. JA PÄÄOM MUUT.	1 358					
SAAMISTEN MUUTOS	-599 611					
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	2 210 064					
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	1 611 811					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 611 811					
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 841 064	-229 500	-108 500	-52,7	-110	-110
RAHAVARAT 31.12.	3 299 702					
RAHAVARAT 1.1.	1 458 638					
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 841 064	0	0		0	0

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
TALOUS						
TOIMINTOTUOTOT						
MYYNTITUOTOT	3 421 000	3 421 000	3 421 000			
TUET JA AVUSTUKSET	18 375	10 000	10 000			
VUOKRATUOTOT	32 000	76 800		-100		
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 055 280	5 315 560	2 320 670	-56,3		
TOIMINTOTUOTOT	7 526 655	8 823 360	5 751 670	-34,8	5809	5867
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-3 552 713	-3 799 860	-2 581 630	-32,1		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-725 611	-767 360	-566 080	-26,2		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-117 372	-106 390	-66 370	-37,6		
HENKILÖSIVUKULUT	-842 983	-873 750	-632 450	-27,6		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	14 653					
HENKILÖSTÖKULUT	-4 381 043	-4 673 610	-3 214 080	-31,2		
PALVELUJEN OSTOT	-2 266 189	-3 636 050	-2 010 620	-44,7		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-156 826	-77 200	-64 020	-17,1		
AVUSTUKSET	-55 952	-5 000	-5 000			
VUOKRAT	-441 103	-449 000	-407 000	-9,4		
MUUT TOIMINTAKULUT	-96 626	-262 000	-179 450	-31,5		
TOIMINTAKULUT	-7 397 739	-9 102 860	-5 880 170	-35,4	-5939	-5998
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	128 916	-279 500	-128 500	-54	-130	-131

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
TOIMINTOTUOTOT						
MYyntITUOTOT	3 421 000	3 421 000	3 421 000			
MUUT TOIMINTATUOTOT	81					
TOIMINTOTUOTOT	3 421 081	3 421 000	3 421 000		3455	3490
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-99 064	-90 000	-90 000			
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-4 065	-5 100	-5 100			
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-539	-1 000	-1 000			
HENKILÖSIVUKULUT	-4 604	-6 100	-6 100			
HENKILÖSTÖKULUT	-103 668	-96 100	-96 100			
PALVELUJEN OSTOT	-151 778	-139 400	-139 400			
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-976					
AVUSTUKSET	-6 252	-5 000	-5 000			
VUOKRAT	-526					
MUUT TOIMINTAKULUT	-78 179	-112 000	-127 000	13,4		
TOIMINTAKULUT	-341 379	-352 500	-367 500	4,3	-371	-375
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	3 079 701	3 068 500	3 053 500	-0,5	3084	3115

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
MAAKUNTAJOHTAJA						
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-116 748	-117 400	-118 600	1		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-19 895	-19 900	-19 300	-3		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 183	-3 200	-3 200			
HENKILÖSIVUKULUT	-23 079	-23 100	-22 500	-2,6		
HENKILÖSTÖKULUT	-139 826	-140 500	-141 100	0,4		
PALVELUJEN OSTOT	-22 628	-16 000	-16 500	3,1		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-298					
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 876	-10 000	-10 000			
TOIMINTAKULUT	-168 628	-166 500	-167 600	0,7	-169	-171
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-168 628	-166 500	-167 600	0,7	-169	-171

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
ALUESUUNNITTELU						
TOIMINTOTUOTOT						
TUET JA AVUSTUKSET	7 919					
MUUT TOIMINTATUOTOT	63 337					
TOIMINTOTUOTOT	71 257					
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-600 713	-651 540	-627 510	-3,7		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-104 313	-110 400	-102 340	-7,3		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-13 967	-17 660	-16 780	-5		
HENKILÖSIVUKULUT	-118 281	-128 060	-119 120	-7		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	608					
HENKILÖSTÖKULUT	-718 385	-779 600	-746 630	-4,2		
PALVELUJEN OSTOT	-289 937	-251 900	-241 600	-4,1		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 069	-10 000	-10 000			
VUOKRAT	-12 655					
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 442	-500	-500			
TOIMINTAKULUT	-1 039 487	-1 042 000	-998 730	-4,2	-1016	-1026
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-968 231	-1 042 000	-998 730	-4,2	-1016	-1026

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
ALUEKEHITYS						
TOIMINTOTUOTOT						
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 078 836	1 245 590	1 153 920	-7,4		
TOIMINTOTUOTOT	1 078 836	1 245 590	1 153 920	-7,4	1165	1177
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-889 557	-991 990	-920 620	-7,2		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-142 102	-162 850	-147 140	-9,6		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-31 717	-28 050	-23 720	-15,4		
HENKILÖSIVUKULUT	-173 820	-190 900	-170 860	-10,5		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	4 670					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 058 707	-1 182 890	-1 091 480	-7,7		
PALVELUJEN OSTOT	-423 246	-526 300	-584 620	11,1		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-8 068	-2 600	-3 420	31,5		
VUOKRAT	-38 120	-43 000	-48 000	11,6		
MUUT TOIMINTAKULUT	-9 499	-12 500	-12 500			
TOIMINTAKULUT	-1 537 641	-1 767 290	-1 740 020	-1,5	-1750	-1768
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-458 805	-521 700	-586 100	12,3	-585	-591

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
HALLINTO JA TALOUS						
TOIMINTOTUOTOT						
TUET JA AVUSTUKSET	10 456	10 000	10 000			
VUOKRATUOTOT		76 800		-100		
MUUT TOIMINTATUOTOT	183 460	20 400	299 300	1367,2		
TOIMINTOTUOTOT	193 916	107 200	309 300	188,5	312	316
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-515 076	-570 200	-765 200	34,2		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-238 404	-237 700	-282 500	18,8		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-18 887	-16 500	-20 070	21,6		
HENKILÖSIVUKULUT	-257 291	-254 200	-302 570	19		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	4 893					
HENKILÖSTÖKULUT	-767 475	-824 400	-1 067 770	29,5		
PALVELUJEN OSTOT	-361 496	-489 000	-251 000	-48,7		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-49 898	-50 600	-50 600			
VUOKRAT	-305 820	-359 000	-359 000			
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 266	-2 000	-10 500	425		
TOIMINTAKULUT	-1 485 955	-1 725 000	-1 738 870	0,8	-1756	-1774
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 292 039	-1 617 800	-1 429 570	-11,6	-1444	-1458

	Tilinp. 2017	Ed.budj 2018	Budj. 2019	Muutos %	TS2 tuh. 2020	TS3 tuh. 2021
PROJEKTIT (PPL:N HALLINNOIMAT)						
TOIMINTOTUOTOT						
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 637 591	4 049 570	867 450	-78,6		
TOIMINTOTUOTOT	2 637 591	4 049 570	867 450	-78,6	876	885
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-1 305 021	-1 378 730	-59 700	-95,7		
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-212 450	-231 410	-9 700	-95,8		
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-48 333	-39 980	-1 600	-96		
HENKILÖSIVUKULUT	-260 783	-271 390	-11 300	-95,8		
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	4 481					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 561 323	-1 650 120	-71 000	-95,7		
PALVELUJEN OSTOT	-926 169	-2 213 450	-777 500	-64,9		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-80 142	-14 000		-100		
VUOKRAT	-69 593	-47 000		-100		
MUUT TOIMINTAKULUT	-364	-125 000	-18 950	-84,8		
TOIMINTAKULUT	-2 637 591	-4 049 570	-867 450	-78,6	-876	-885
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0		0	0

Jäsenkuntien maksuosuudet

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Council of Oulu Region

Sepänkatu 20
90100 OULU Finland

Puh./tel. +358 (0)40 685 4000
Telefax +358 (0)8 3113 577

info@pohjois-pohjanmaa.fi
www.pohjois-pohjanmaa.fi